

FEITEN

De Priorij van Sion, een geheim genootschap dat in 1099 is opgericht, is een werkelijk bestaande organisatie. In 1975 ontdekte de Parijse *Bibliothèque Nationale* perkamenten, *Les dossiers secrets*, waarin talrijke leden van de Priorij van Sion worden genoemd, onder wie sir Isaac Newton, Botticelli, Victor Hugo en Leonardo da Vinci.

De Vaticaanse prelatuur Opus Dei is een zeer devote katholieke sekte waarover onlangs veel ophef is geweest, vanwege geruchten over hersenspoeling, dwang en een gevaarlijke vorm van zelfkastijding. Het Opus Dei heeft zojuist voor zevenenveertig miljoen dollar een Amerikaans hoofdkantoor laten bouwen in New York, Lexington Avenue 243.

Alle beschrijvingen van kunstwerken, architectuur, documenten en geheime rituelen in dit boek zijn waarheidsgetrouw.

PROLOOG

Het Louvre, Parijs

22.46 uur

De beroemde conservator Jacques Saunière wankelde door de boogvormige entree de Grande Galerie van het museum binnen. Hij deed een uitval naar het dichtstbijzijnde schilderij dat hij zag, een Caravaggio. Saunière greep de vergulde lijst en trok het meesterwerk naar zich toe totdat het loskwam van de muur en de zesenzeventigjarige man met het doek over zich heen achterwaarts op de grond viel.

Zoals hij had verwacht, kwam er vlakbij met donderend geraas een valhek naar beneden, dat de toegang tot de galerij versperde. De parketvloer trilde. In de verte begon een alarm te rinkelen.

De conservator bleef even naar adem snakkend liggen en maakte de balans op. *Ik leef nog.* Hij kroop onder het doek vandaan en keek in de donkere ruimte om zich heen naar een plek om zich te verbergen.

Er klonk een stem, ijzingwekkend dichtbij. 'Verroer je niet.'

De conservator, die op handen en knieën zat, verstijfde en draaide langzaam zijn hoofd.

Slechts vierenhalf meter bij hem vandaan, buiten het gesloten hek, keek de gigantische gestalte van zijn aanvaller hem tussen de ijzeren tralies door strak aan. Hij was breed en lang, had een lijkbledige huid en dun wordend, wit haar. Zijn irissen waren roze en zijn pupillen donkerrood. De albino trok een pistool uit zijn jas en richtte de loop tussen de tralies door recht op de conservator. 'U had niet weg moeten rennen.' Zijn accent was niet gemakkelijk thuis te brengen. 'Zeg me waar het is.'

'Dat heb ik u al gezegd,' stamelde de conservator, die weerloos op zijn knieën op de grond van de galerij zat. 'Ik heb geen idee waar u het over hebt!'

'U liegt.' De man staarde hem aan, volkomen roerloos op de schittering in zijn spookachtige ogen na. 'U en uw broeders bezitten iets dat niet van u is.'

De conservator voelde een stoot adrenaline vrijkomen. *Hoe kan hij dat weten?*

'Vannacht zullen de rechtmatige bewaarders het weer in hun be-

zit krijgen. Zeg me waar het verborgen is, en u zult blijven leven.' De man richtte zijn pistool op het hoofd van de conservator. 'Is het een geheim waarvoor u bereid bent te sterven?'

Saunière kon geen lucht krijgen.

De man hield zijn hoofd schuin en tuurde langs de loop van zijn pistool.

Saunière stak afwerend zijn handen op. 'Wacht even,' zei hij langzaam. 'Ik zal u zeggen wat u moet weten.' Zijn volgende woorden sprak hij zorgvuldig uit. De leugen die hij vertelde, had hij vele malen gerepeteerd... En elke keer had hij gebeden dat hij die nooit zou hoeven gebruiken.

Toen de conservator uitgesproken was, glimlachte zijn aanvaller zelfvoldaan. 'Ja. Dat is precies wat de anderen me hebben verteld.' Saunière schrok. *De anderen?*

'Hen heb ik ook gevonden,' zei de enorme man honend. 'Alle drie. Ze bevestigden wat u zojuist hebt gezegd.'

Dat kan niet waar zijn! De ware identiteit van de conservator was, net als die van zijn drie *sénéchaux*, bijna zo heilig als het oeroude geheim dat ze beschermden. Saunière beseftte nu dat zijn *sénéchaux* de strikte procedure hadden gevolgd en voorafgaand aan hun dood dezelfde leugen hadden verteld. Dat maakte deel uit van het protocol.

De aanvaller richtte zijn pistool weer op hem. 'Als u er niet meer bent, zal ik de enige zijn die de waarheid kent.'

De waarheid. In een flits beseftte de conservator de ware verschrikking van de situatie. *Als ik sterf, zal de waarheid voorgoed verloren gaan.* Onwillekeurig probeerde hij weg te kruipen.

Het pistool bulderde en de conservator voelde een brandende hitte toen de kogel zich in zijn buik boorde. Hij viel voorover, worstelend tegen de pijn. Langzaam rolde hij op zijn zij en hij keek zijn aanvaller tussen de tralies door strak aan.

De man richtte nu recht op Saunières hoofd.

Saunière sloot zijn ogen, en zijn gedachten waren een wervelstorm van angst en spijt.

De klik van een lege kamer echode door de galerij.

De ogen van de conservator schoten open.

De man keek met een bijna geamuseerde blik naar zijn wapen. Hij stak zijn hand uit om een tweede patroonhouder te pakken, maar leek zich toen te bedenken en grijnsde kalm in de richting van Saunières buik. 'Mijn werk hier zit erop.'

De conservator keek naar beneden en zag het kogelgat in zijn witte linnen overhemd. Het zat een paar centimeter onder zijn borst-

been en werd omlijst door een cirkeltje van bloed. *Mijn maag.* Bijna onbarmhartig had de kogel zijn hart gemist. Als veteraan van *la guerre d'Algérie* had de conservator zo'n afschuwelijk langdurige doodstrijd weleens gezien. Hij zou nog een kwartier te leven hebben, waarin zijn maagzuur zijn borstholte in zou druppelen en hem langzaam van binnen uit zou vergiftigen.

'Pijn is goed, monsieur,' zei de man.

Toen was hij verdwenen.

Nu Jacques Saunière alleen was, keek hij weer naar het ijzeren hek. Hij zat opgesloten, en de deuren zouden minstens twintig minuten lang niet geopend kunnen worden. Tegen de tijd dat er iemand bij hem kon komen, zou hij dood zijn. Maar de angst waardoor hij werd gegrepen was veel groter dan die voor zijn eigen dood.

Ik moet het geheim doorgeven.

Terwijl hij wankelend overeind kwam, zag hij zijn drie vermoorde broeders voor zich. Hij dacht aan de generaties die hen waren voorgedaan, aan de missie die hun allen was toevertrouwd.

Een ongebroke keten van kennis.

Plotseling, ondanks alle voorzorgen, alle veiligheidsmaatregelen, was Jacques Saunière nu de enig overblijvende schakel, de enige bewaarder van een van de belangrijkste geheimen die ooit hadden bestaan.

Huiverend hees hij zichzelf overeind.

Ik moet een manier zien te vinden...

Hij zat opgesloten in de Grande Galerie, en er was maar één persoon ter wereld aan wie hij de fakkel kon doorgeven. Saunière keek op naar de muren van zijn weelderige gevangenis. Een paar van de beroemdste schilderijen ter wereld leken als oude vrienden naar hem te glimlachen.

Krimpand van de pijn verzamelde hij al zijn krachten, al zijn talenten. Hij wist dat hij voor de enorme taak die hij moest volbrengen elke seconde nodig zou hebben die hem nog restte.

I

Robert Langdon werd langzaam wakker.

Er rinkelde een telefoon in het donker; een metalig, onbekend geluid. Hij tastte naar het bedlampje en deed het aan. Toen hij met half dichtgeknepen ogen om zich heen keek, zag hij een luxueuze slaapkamer in renaissancestijl met Lodewijk-xvi-meubilair, fresco's op de muren en een kolossaal hemelbed van mahoniehout.

Waar ben ik in godsnaam?

Op de ochtendjas in jacquard-weefsel, die aan zijn bedstijl hing, was geborduurd: HOTEL RITZ PARIS.

Langzaam begon de mist op te trekken.

Langdon nam de telefoon op. 'Hallo?'

'Meneer Langdon?' zei een man. 'Ik hoop dat ik u niet wakker heb gemaakt?'

Versuft keek Langdon naar de klok naast zijn bed. Het was twee minuten over halfeen 's nachts. Hij had pas een uur geslapen, maar voelde zich alsof het diep in de nacht was.

'U spreekt met de portier, meneer. Neemt u me niet kwalijk dat ik u stoer, maar u hebt bezoek. Meneer zegt dat het dringend is.'

Langdon voelde zich nog steeds duf. *Bezoek?* Zijn blik viel op een verkreukte folder op zijn nachtkastje.

DE AMERIKAANSE UNIVERSITEIT VAN PARIJS

presenteert vol trots

EEN AVOND MET ROBERT LANGDON

HOOGLERAAR RELIGIEUZE SYMBOLIEK, HARVARD UNIVERSITY

Langdon kreunde. De lezing van afgelopen avond – een diapresentatie over verborgen heidense symbolen in de stenen van de kathedraal van Chartres – was het conservatieve deel van het publiek ongetwijfeld in het verkeerde keelgat geschoten. Waarschijnlijk had een of andere godvruchtige geleerde hem gevolgd om ruzie met hem te maken.

'Het spijt me,' zei Langdon, 'maar ik ben erg moe en...'

'*Mais, monsieur,*' drong de portier aan, en hij liet zijn stem zakken tot een doordringend gefluister. 'Uw gast is een belangrijk man.'

Daar twijfelde Langdon niet aan. Zijn boeken over religieuze schilderkunst en de symboliek van de godsverering hadden hem tegen wil en dank beroemd gemaakt in de kunstwereld, en een jaar eerder was zijn bekendheid verhonderdvoudigd doordat hij betrokken was geweest bij een incident in het Vaticaan waarvoor veel mediabelangstelling was geweest. Sinds die tijd leek er geen einde te komen aan de stoet historici en kunstliefhebbers vol eigendunk die bij hem aan de deur kwamen.

‘Als u zo vriendelijk zou willen zijn,’ zei Langdon, die zijn best deed beleefd te blijven, ‘wilt u dan de naam en het telefoonnummer van de man noteren en hem zeggen dat ik zal proberen hem te bellen voordat ik uit Parijs vertrek, komende dinsdag? Dank u.’ Hij hing op voordat de portier kon protesteren.

Langdon was inmiddels gaan zitten en keek met een frons naar het *Handboek voor gasten*, dat op zijn nachtkastje lag. Op de kaft stond vol trots: SLAAP ALS EEN BABY IN DE LICHTSTAD, LOGEER IN HET RITZ-HOTEL IN PARIJS. Hij draaide zich om en keek vermoeid in de passpiegel aan de andere kant van de kamer. De man die hem aanstaarde, was een vreemde, verfomfaaid en lusteloos.

Je bent aan vakantie toe, Robert.

Het afgelopen jaar had een zware tol van hem geëist, maar hij keek niet graag in de spiegel om het bewijs daarvan te zien. Zijn gewoonlijk doordringende blauwe ogen stonden vannacht wazig en afgetobd. Zijn krachtige kaaklijn en zijn kin met een kuiltje gingen schuil onder een donkere stoppelbaard. Bij zijn slapen rukte het grijs op, en het drong steeds dieper door in zijn bos stug, zwart haar. Hoewel zijn vrouwelijke collega's beweerden dat het grijs zijn intellectuele aantrekkingskracht alleen maar verhoogde, wist Langdon wel beter.

Als Boston Magazine me nu eens kon zien.

Tot Langdons grote gêne had *Boston Magazine* hem de afgelopen maand opgenomen in een top-tien van de intrigerendste mensen in Boston, een twijfelachtige eer die hem het mikpunt had gemaakt van eindeloze plagerijen van zijn collega's op Harvard. De afgelopen avond had de loftuiting, op bijna vijfduizend kilometer van huis, hem weten te bereiken bij de lezing die hij had gehouden.

‘Dames en heren...’ zo was de gastvrouw begonnen tegen de volle zaal in het Pavillon Dauphine van de Amerikaanse Universiteit van Parijs, ‘onze gast van vanavond heeft geen introductie nodig. Hij heeft vele boeken op zijn naam staan: *De symboliek van geheime sekten*, *De kunst van de Illuminati*, *De verloren taal van ideogrammen*, en hij is de schrijver van hét boek over Religieuze

Iconologie. Velen van u gebruiken zijn boeken bij de colleges.'

De studenten in het publiek knikten enthousiast.

'Ik was van plan hem vanavond te introduceren aan de hand van zijn indrukwekkende curriculum vitae. Maar...' Ze wierp een schalkse blik op Langdon, die op een stoel op het podium zat. 'Iemand uit het publiek heeft me zojuist een veel... laten we zeggen, intrigerender introductie gegeven.'

Ze hield een exemplaar van *Boston Magazine* omhoog.

Langdon kromp ineen. *Hoe kwam ze daar in godsnaam aan?*

De gastvrouw begon wat goed gekozen fragmenten uit het onnozele artikel voor te lezen, en Langdon had het gevoel dat hij steeds dieper in zijn stoel wegzakte. Een halve minuut later zat het publiek te grinniken, en de vrouw wekte niet de indruk dat ze van plan was ermee op te houden. 'En de weigering van meneer Langdon om in het openbaar te spreken over zijn ongebruikelijke rol bij het Vaticaanse conclaaf van vorig jaar levert hem zeker punten op voor onze top-tien.' De gastvrouw hitste het publiek op. 'Wilt u nog meer horen?'

Het publiek applaudisseerde.

Laat iemand haar het zwijgen opleggen, smeekte Langdon inwendig toen ze opnieuw in het artikel dook.

'Hoewel je professor Langdon misschien geen spetter kunt noemen, zoals sommige jongere mannen uit de top-tien, beschikt deze academicus van in de veertig over een flinke portie erudiete charme. Zijn boeiende persoonlijkheid wordt benadrukt door zijn stem, een uitzonderlijk lage bariton, die door zijn studentes wordt omschreven als "chocola voor de oren".'

De zaal barstte in lachen uit.

Langdon produceerde een opgelaten glimlach. Hij wist wat er nu kwam – een dwaze opmerking over 'Harrison Ford in Harris-tweed' – en omdat hij vanavond had gedacht dat het eindelijk weer veilig zou zijn om zijn tweedjasje en coltrui van Burberry te dragen, besloot hij tot actie over te gaan.

'Dank je, Monique,' zei Langdon, terwijl hij voortijdig opstond en haar zachtjes wegduwde van het spreekgestoelte. 'De journalisten van *Boston Magazine* zouden goede romanschrijvers zijn, dat is duidelijk.' Hij wendde zich met een gegeneerde zucht tot het publiek. 'En als ik ontdek wie van u dat artikel heeft meegebracht, laat ik u door het consulaat uitwijzen.'

De zaal lachte.

'Nou, mensen, zoals jullie allemaal weten, ben ik hier vanavond om te praten over de kracht van symbolen...'

Opnieuw werd de stilte verbroken door het gerinkel van de telefoon in Langdons hotelkamer.

Hij kreunde vol ongeloof en nam op. 'Ja?'

Zoals hij al verwachtte, was het de portier. 'Meneer Langdon, ik moet me nogmaals verontschuldigen. Ik bel om u te vertellen dat uw gast op dit moment op weg is naar uw kamer. Ik dacht dat ik u even moest waarschuwen.'

Langdon was nu klaarwakker. 'Hebt u iemand naar mijn kámer gestuurd?'

'Het spijt me, meneer, maar een man als hij... Ik heb niet het gezag hem tegen te houden.'

'Wie ís het dan eigenlijk?'

Maar de portier had al opgehangen.

Bijna onmiddellijk daarna werd er krachtig op Langdons deur gebonsd.

Onzeker liet Langdon zich van het bed glijden, en hij voelde zijn voeten diep wegzakken in het savonnerietapijt. Hij trok de ochtendjas van het hotel aan en liep naar de deur. 'Wie is daar?'

'Meneer Langdon? Ik moet u spreken.' De man sprak Engels met een accent, op een blaffende, gebiedende toon. 'Ik ben inspecteur Jérôme Collet. Direction Centrale de la Police Judiciaire.'

Langdon zweeg. *De Dienst Centrale Recherche?*

Zonder de ketting los te maken, opende Langdon de deur een paar centimeter. Het gezicht dat hem aankeek, was smal en bleek. De man was bijzonder mager en droeg een blauw uniform dat er officieel uitzag.

'Mag ik binnenkomen?' vroeg hij.

Langdon aarzelde; hij voelde zich onzeker toen de vaalgele ogen van de vreemde hem opnamen. 'Waar gaat het over?'

'Mijn *capitaine* heeft uw deskundig advies nodig in een vertrouwelijke zaak.'

'Nu?' wist Langdon uit te brengen. 'Het is na middernacht.'

'Klopt het dat u vanavond een afspraak had met de conservator van het Louvre?'

Langdon kreeg plotseling een akelig voorgevoel. Het was de bedoeling geweest dat hij na zijn lezing die avond iets zou gaan drinken met de alom gerespecteerde conservator Jacques Saunière, maar Saunière was niet komen opdagen. 'Ja. Hoe weet u dat?'

'We hebben uw naam in zijn agenda gevonden.'

'Er is toch niets mis?'

De agent zuchtte bedroefd en stak een polaroidfoto door de smalle kier van de deur.

Toen Langdon de foto zag, verstijfde hij.
 ‘Deze foto is nog geen uur geleden genomen. In het Louvre.’
 Terwijl Langdon naar het bizarre beeld staarde, maakten zijn eerste walging en schrik plaats voor een plotselinge opwelling van woede. ‘Wie doet er nou zoiets!’
 ‘Gezien uw kennis van symboliek en uw afspraak met hem, hoopten we dat u ons kon helpen die vraag te beantwoorden.’
 Langdon staarde naar de foto, en zijn afschuw vermengde zich met angst. Wat hij zag, was gruwelijk en uiterst vreemd, en riep een verontrustend gevoel van déjà vu op. Iets meer dan een jaar geleden had Langdon een foto van een lijk en een vergelijkbaar verzoek om hulp gekregen. Vierentwintig uur later had hij in Vaticaanstad bijna de dood gevonden. Deze foto was volkomen anders, en toch kwam hij hem voor als deel van een onrustbarend bekend scenario.
 De agent keek op zijn horloge. ‘Mijn *capitaine* wacht, meneer.’
 Langdon hoorde hem nauwelijks. Hij keek nog steeds strak naar de foto. ‘Dit symbool hier, en de vreemde...’
 ‘Houding?’ opperde de agent.
 Langdon knikte, en hij voelde een koude rilling over zijn rug lopen terwijl hij opkeek. ‘Ik kan me niet voorstellen wie zoiets met iemand zou doen.’
 De agent keek grimmig. ‘U begrijpt het niet, meneer Langdon. Wat u op deze foto ziet...’ Hij zweeg even. ‘Dat heeft meneer Saunière zelf gedaan.’

2

Anderhalve kilometer verderop hinkte de logge albino Silas door het toegangshek van het voorname huis van bruinrode zandsteen aan de Rue La Bruyère. De boetegordel met stekels die hij om zijn dij droeg, de *cilice*, sneed in zijn vlees, maar zijn gemoed zong van vreugde omdat hij de Heer had gediend.

Pijn is goed.

Hij liet zijn blik door de hal gaan toen hij het huis binnenstapte. Leeg. Geluidloos beklom hij de trap, want hij wilde zijn mede-*numerairs* niet wakker maken. De deur van zijn slaapkamer was open; sloten waren hier verboden. Hij ging naar binnen en deed de deur achter zich dicht.

De kamer was Spartaans: een hardhouten vloer, een grenen ladekast en in de hoek een mat van canvas die dienst deed als bed. Hij logeerde hier deze week, maar hij was al jarenlang gezegend met een vergelijkbaar toevluchtsoord in New York.

De Heer heeft me onderdak en een doel in mijn leven gegeven.

Vanavond had Silas eindelijk het gevoel dat hij was begonnen zijn schuld af te lossen. Hij haastte zich naar de kast, pakte de mobiele telefoon die in de onderste la verborgen lag en belde iemand.

‘Ja?’ antwoordde een mannenstem.

‘Leermeester, ik ben terug.’

‘Vertel,’ zei de man, die klonk alsof hij blij was hem te horen.

‘Ze zijn alle vier dood. De drie *sénéchaux*... en de Grootmeester zelf.’

Er viel even een stilte, alsof er gebeden werd. ‘Dan neem ik aan dat je de informatie hebt?’

‘Ze zeiden alle vier hetzelfde. Onafhankelijk van elkaar.’

‘En geloofde je hen?’

‘De overeenkomst in wat ze zeiden was te groot om toeval te zijn.’

Een opgewonden ademhaling. ‘Uitstekend. Ik was bang dat de fameuze geheimhoudingsplicht van de broederschap ons parten zou spelen.’

‘Het vooruitzicht van de dood is een sterke motivering.’

‘Goed, m’n leerling, zeg me wat ik moet weten.’

Silas wist dat de informatie die hij uit zijn slachtoffers had losgekreken als een schok zou komen. ‘Leermeester, ze bevestigden alle vier het bestaan van de *clef de voûte*, de legendarische sluitsteen.’

Hij hoorde dat er snel werd ingeademd en voelde de opwinding van de Leermeester. ‘De sluitsteen. Precies zoals we al dachten.’

Volgens de overlevering had de broederschap een landkaart van steen gemaakt – een *clef de voûte* of sluitsteen – een gegraveerde tablet waarop de plek werd onthuld waar het grootste geheim van de broederschap zich bevond, informatie die zo belangrijk was dat de bescherming ervan de bestaansreden vormde van de broederschap.

‘Als we de sluitsteen hebben,’ zei de Leermeester, ‘is het nog maar één stapje.’

‘We zijn er dichter bij dan u denkt. De sluitsteen is hier in Parijs.’

‘In Parijs? Ongelooflijk. Het is bijna te makkelijk.’

Silas vertelde wat er die avond was gebeurd, hoe alle vier zijn slachtoffers vlak voordat ze stierven wanhopig hadden geprobeerd hun goddeloze leven terug te kopen door hun geheim te vertellen. Ieder van hen had Silas precies hetzelfde verteld: dat de sluitsteen

vernuftig verborgen was op een bepaalde plek in een van de oudste kerken van Parijs, de Eglise Saint-Sulpice.

‘In een godshuis nog wel,’ riep de Leermeester uit. ‘Ze spotten met ons!’

‘Dat doen ze al eeuwen.’

De Leermeester zweeg, alsof hij de triomf van dit ogenblik tot zich liet doordringen. Ten slotte zei hij: ‘Je hebt God een grote dienst bewezen. Hier hebben we eeuwen op gewacht. Je moet de steen voor me bemachtigen. Onmiddellijk. Vannacht. Je weet wat er op het spel staat.’

Silas wist dat er oneindig veel op het spel stond, maar toch leek de opdracht die de Leermeester hem nu gaf hem onuitvoerbaar. ‘Maar die kerk is een vesting. Vooral ’s nachts. Hoe kom ik er binnen?’

Op de zelfverzekerde toon van een man die altijd wordt gehoorzaamd, legde de Leermeester hem uit wat hij moest doen.

Toen Silas ophing, tintelde zijn huid van hoopvolle verwachting. *Eén uur*, hield hij zichzelf voor, dankbaar dat de Leermeester hem tijd gunde om de vereiste boete te doen voordat hij een godshuis binnenging. *Ik moet mijn ziel verlossen van de zonden die ik vandaag heb begaan*. Die zonden hadden een heilig doel gediend. Oorlogsdaden tegen de vijanden van God werden al eeuwenlang begaan. Hij was zeker van vergiffenis.

Maar toch was er voor absolutie een opoffering nodig, wist Silas. Hij trok de rolgordijnen dicht, kleedde zich uit en knielde naakt midden in zijn kamer. Hij sloeg zijn ogen neer en keek naar de boetegordel, de *cilice*, die strak om zijn dij zat. Alle ware volgelingen van *De Weg* droegen er een: een leren gordel, bezet met scherpe, metalen stekels die in het vlees sneden, als een voortdurende herinnering aan het lijden van Christus. De pijn die het ding veroorzaakte, hielp ook bij het onderdrukken van vleselijke verlangens. Silas had zijn *cilice* vandaag al langer om dan de vereiste twee uur, maar dit was geen gewone dag. Hij pakte de gesp en trok de riem een gaatje strakker, waarbij hij ineenkromp toen de stekels dieper in zijn vlees drongen. Terwijl hij langzaam uitademde, genoot hij van het louterende ritueel van zijn pijn.

‘Pijn is goed,’ fluisterde Silas, en hij herhaalde de heilige mantra van pater Josemaría Escrivá, de Leermeester van alle Leermeesters. Escrivá was in 1975 gestorven, maar zijn wijsheid leefde voort, zijn woorden werden nog steeds door duizenden trouwe dienaren over de hele wereld gefluisterd als ze op de vloer knielden en het

heilige gebruik van zelfkastijding beoefenden.

Nu richtte Silas zijn aandacht op een touw met knopen erin, dat netjes opgerold op de vloer naast hem lag. Het geselkoord. Aan de knopen zat opgedroogd bloed. Verlangend naar het louterende effect van zijn eigen pijn, zei Silas snel een gebed. Toen pakte hij het touw bij één uiteinde, sloot zijn ogen en zwaaide het hard over zijn schouder; hij voelde de knopen tegen zijn rug slaan. Hij zwiep-te het weer over zijn schouder en ranselde zijn vlees af. Steeds op-nieuw geselde hij zichzelf.

Castigo corpus meum.

Uiteindelijk voelde hij dat het bloed begon te vloeien.

3

De frisse aprilbries sloeg door het open raampje van de Citroën zx naar binnen toen die de Rue Saint-Honoré afreed. Robert Langdon, die naast de chauffeur zat, zag de stad langs zich schieten terwijl hij probeerde zijn gedachten op een rijtje te krijgen. Nu hij snel had gedoucht en zich had geschoren, zag hij er redelijk toonbaar uit, maar daar was zijn ongerustheid niet minder door geworden. Het beangstigende beeld van het lijk van de conservator liet hem niet los.

Jacques Saunière is dood.

Langdon kon een sterk gevoel van verlies om de dood van de conservator niet onderdrukken. Saunière had de reputatie een teruggetrokken leven te leiden, maar zijn toewijding aan de kunst maakte dat Langdon hem bewonderde. Zijn boeken over de geheime codes die verborgen waren in de schilderijen van Poussin en Teniers behoorden tot Langdons favoriete lesmateriaal. Hij had zich zeer verheugd op de afspraak van die avond, en hij was teleurgesteld geweest toen de conservator niet was komen opdagen.

Opnieuw zag hij het beeld van de dode conservator voor zich. *Heeft Jacques Saunière dat zelf gedaan?* Langdon keek uit het raampje om het beeld uit zijn gedachten te verdrijven.

Buiten bereidde de stad zich voor op de nacht: straatverkopers reden karretjes met suikeramandelen weg, kelners droegen vuilniszakken naar de rand van de stoep, en een stel late geliefden kroop dicht tegen elkaar aan om warm te blijven in een bries die naar jasmijn rook. De Citroën navigeerde met gezag tussen de chaos

door; zijn luidruchtige tweetonige sirene deed het verkeer uiteen wijken alsof er een mes doorheen sneed.

‘*Le capitaine* was blij dat u vannacht nog in Parijs was,’ zei de agent. Het was het eerste dat hij zei sinds ze het hotel hadden verlaten. ‘Een gelukkig toeval.’

Langdon voelde zich helemaal niet gelukkig, en in het concept toeval geloofde hij niet erg. Doordat hij zijn hele leven had besteed aan het onderzoeken van het verborgen onderlinge verband tussen verschillende symbolen en ideologieën, zag Langdon de wereld als een netwerk van nauw verstrengelde gebeurtenissen uit heden en verleden. ‘Het verband mag dan onzichtbaar zijn,’ verkondigde hij vaak tijdens zijn colleges symboliek aan Harvard, ‘maar het is er altijd, net onder het oppervlak verscholen.’

‘Ik neem aan,’ zei Langdon, ‘dat de Amerikaanse Universiteit van Parijs u heeft verteld waar ik logeerde?’

De chauffeur schudde zijn hoofd. ‘Interpol.’

Interpol, dacht Langdon. *Natuurlijk*. Hij was vergeten dat het schijnbaar onschuldige verzoek van alle Europese hotels om een paspoort te laten zien als je je inschreef meer was dan een curieuze formaliteit; het was wettelijk voorschrift. In een willekeurige nacht konden functionarissen van Interpol door heel Europa precies vaststellen wie waar sliep. Het had waarschijnlijk niet meer dan vijf seconden gekost om te ontdekken dat hij in het Ritz te vinden was.

Terwijl de Citroën door de stad reed, zagen ze het licht van de Eiffeltoren over de daken strijken. Toen hij die zag, dacht Langdon aan Vittoria en aan hun schertsende belofte van een jaar geleden dat ze elkaar elk halfjaar op een andere romantische plek op aarde zouden ontmoeten. De Eiffeltoren was een goede kandidaat voor hun lijstje geweest, vermoedde Langdon. Helaas had hij Vittoria meer dan een jaar geleden voor het laatst gekust, op een lawaaiig vliegveld in Rome.

‘Hebt u haar bestegen?’ vroeg de agent, die naar hem keek.

Langdon keek op; hij wist zeker dat hij het verkeerd begreep. ‘Pardon?’

‘Ze is schitterend, nietwaar?’ De agent gebaarde door de voorruit naar de Eiffeltoren. ‘Hebt u haar bestegen?’

Langdon rolde met zijn ogen. ‘Nee, ik heb de toren niet beklommen.’

‘Ze is het symbool van Frankrijk. Ik vind haar volmaakt.’

Langdon knikte afwezig. Deskundigen op het gebied van de symboliek merkten vaak op dat Frankrijk – een land dat bekendstond

om het machismo en versiergedrag van de mannelijke inwoners en om hun kleine, op dat gebied onzekere staatshoofden, zoals Napoleon en Pepijn de Korte – geen toepasselijker nationaal symbool had kunnen kiezen dan een fallus van driehonderd meter hoog. Toen ze de kruising met de Rue St. Honoré bereikten, stond het stoplicht op rood, maar de Citroën minderde geen vaart. De agent gaf gas en de auto schoot over het kruispunt en reed met grote snelheid een door bomen omgeven deel van de Rue de Castiglione op, die de noordelijke toegang vormde tot de beroemde Jardin des Tuileries. De meeste toeristen dachten dat de naam Jardin des Tuileries iets te maken had met de duizenden tulpen die in het park bloeiden, maar het woord ‘Tuileries’ was een verwijzing naar iets veel minder romantisch. Eens was dit park een enorme, vervuilde uitgegraven kuil geweest, een plek waar door Parijse aannemers klei werd gewonnen voor de vervaardiging van de beroemde rode dakpannen of *tuiles* van de stad.

Langdon had de Tuileries altijd als heilige grond beschouwd. Dit was het park waar Claude Monet had geëxperimenteerd met vorm en kleur, en de grondslag voor het impressionisme had gelegd. Vanacht hing er echter een vreemde, onheilspellende sfeer.

De Citroën sloeg af en reed om het park heen naar het oosten. Nu zag Langdon het einde van de Jardin des Tuileries, gemarkeerd door een gigantische stenen poort.

De Arc du Carrousel.

Eens werden er rituele orgiën gehouden bij de Arc du Carrousel, maar voor kunstliefhebbers was deze plek om een geheel andere reden belangrijk. Gezien vanaf de esplanade aan het einde van de Jardin des Tuileries lagen vier van de beste kunstmusea van de hele wereld, in elke windrichting een.

In het zuiden, aan de overkant van de Seine en de Quai Voltaire, bevond zich de indrukwekkend verlichte gevel van het oude treinstation, nu het alom gewaardeerde Musée d’Orsay. Links lag het ultramoderne Centre Pompidou, waarin het Musée d’Art Moderne gevestigd was. In het westen wist Langdon, stond de obelisk van Ramses uit de oudheid met daarnaast het Musée du Jeu de Paume.

Maar recht voor zich uit, in het oosten, door de poort heen, zag Langdon het kolossale renaissancepaleis dat een van de beroemdste kunstmusea ter wereld was geworden.

Het Musée du Louvre.

Langdon voelde een bekende zweem van verwondering toen hij een vergeefse poging deed om het hele gebouw in één blik te van-

gen. Aan de overkant van een enorm plein rees de indrukwekkende gevel van het Louvre als een fort tegen de hemel boven Parijs op. Het Louvre had de vorm van een gigantisch hoefijzer en was het langste gebouw van Europa, langer dan drie Eiffeltorens als je die plat op de grond zou leggen. Zelfs het uitgestrekte plein tussen de vleugels van het museum kon de imponerende breedte van de gevel niet kleiner doen lijken. Langdon was eens helemaal om het Louvre heen gelopen, en dat was een wandeling van bijna vijf kilometer geweest.

Het zou een bezoeker naar schatting vijf weken kosten om de 65 300 kunstwerken in dit gebouw goed te bekijken, maar de meeste toeristen kozen voor een ingekort bezoek dat Langdon 'de flits-tour' noemde: een sprint door het museum langs de drie beroemdste werken, de *Mona Lisa*, de *Venus van Milo* en de *Nike van Samothrace*. Art Buchwald had eens gepocht dat hij alle drie de meesterwerken in vijf minuten en zesenvijftig seconden had gezien.

De chauffeur trok een walkie-talkie te voorschijn en sprak in razendsnel Frans: '*Monsieur Langdon est arrivé. Deux minutes.*'

Er kwam krakend een onverstaanbaar antwoord.

De agent stak het apparaat weer weg en wendde zich tot Langdon. 'U zult de *capitaine* bij de hoofdingang ontmoeten.'

De chauffeur negeerde de borden die autoverkeer op het plein verboden, gaf nog eens gas en reed de stoeprand op. De hoofdingang van het Louvre was in zicht; in de verte rees die duidelijk op, omringd door zeven driehoekige vijvertjes waaruit verlichte fonteinën omhoog spoten.

La Pyramide.

De nieuwe ingang van het Louvre was al bijna net zo beroemd als het museum zelf. De controversiële, moderne glazen piramide, die was ontworpen door de Amerikaanse architect van Chinese afkomst I.M. Pei, kon nog steeds op minachtend commentaar rekenen van traditionalisten, die vonden dat ze de statigheid van de renaissance-binnenplaats tenietdeed. Goethe had architectuur omschreven als bevroren muziek, en Peis critici vergeleken deze piramide met vingernagels over een schoolbord. Maar vooruitstrevende bewonderaars noemden de eenentwintig meter hoge, doorzichtige piramide van Pei een schitterende versmelting van een oude vorm en een moderne methode, een symbolische schakel tussen het oude en het nieuwe, die het Louvre klaarmaakte voor het volgende millennium.

'Wat vindt u van onze piramide?' vroeg de agent.

Langdon fronste zijn voorhoofd. Dit was een vraag die de Fransen Amerikanen dolgraag leken te stellen. Het was natuurlijk een beladen vraag. Als je toegaf dat je de piramide mooi vond, was je een typische Amerikaan zonder smaak, en als je je afkeuring erover uitsprak, beledigde je de Fransen.

‘Mitterrand was een dapper man,’ antwoordde Langdon bij wijze van compromis. De voormalige Franse president, die opdracht had gegeven tot de bouw van de piramide, zou aan een ‘farao-complex’ hebben geleden. François Mitterrand, die overal in Parijs Egyptische obelisksen, kunst en kunstvoorwerpen had laten neerzetten, had zo’n allesverterende passie voor de Egyptische cultuur dat de Fransen hem nog steeds de Sfinx noemden.

‘Hoe heet de hoofdinspecteur?’ vroeg Langdon, om van onderwerp te veranderen.

‘Bezu Fache,’ zei de chauffeur, terwijl ze de hoofdingang van de piramide naderden. ‘We noemen hem *le Taureau*.’

Langdon wierp hem een blik toe. ‘Noemt u uw hoofdinspecteur de Stier?’

De man trok zijn wenkbrauwen op. ‘Uw Frans is beter dan u wilt doen geloven, monsieur Langdon.’

Mijn Frans is waardeloos, dacht Langdon, *maar mijn kennis van sterrenbeelden mag er wezen*. Taurus was altijd de stier. In de astrologie werden over de hele wereld dezelfde symbolen gebruikt.

De agent bracht de auto tot stilstand en wees tussen twee fonteinen door naar een grote deur in de zijwand van de piramide. ‘Daar is de ingang. Succes, monsieur.’

‘Gaat u niet mee?’

‘Mijn opdracht is om u hier af te zetten. Ik heb andere bezigheden.’

Langdon slaakte een zucht en stapte uit. *Jullie mogen het zeggen*.

De agent gaf gas en de auto schoot weg.

Toen Langdon, eenmaal alleen, naar de kleiner wordende achterlichten stond te kijken, bedacht hij dat hij best kon terugkomen op zijn besluit en de binnenplaats af kon lopen om een taxi naar zijn hotel te nemen en weer naar bed te gaan. Maar iets zei hem dat dat waarschijnlijk een slecht idee was.

Terwijl hij naar de nevel van de fonteinen liep, had Langdon het onbehaaglijke gevoel dat hij een denkbeeldige drempel overstapte naar een andere wereld. De avond kreeg weer het karakter van een droom. Twintig minuten geleden had hij nog liggen slapen in zijn hotelkamer. Nu stond hij voor een doorzichtige piramide die was

neergezet door de Sfinx en wachtte hij op een politieman die ze de Stier noemden.

Ik ben in een schilderij van Salvador Dalí terechtgekomen, dacht hij.

Langdon liep naar de hoofdingang, een enorme draaideur. De hal erachter was zwak verlicht en verlaten.

Zou ik moeten kloppen?

Langdon vroeg zich af of een van Harvards eerbiedwaardige egyptologen weleens op de voordeur van een piramide had geklopt en een antwoord had verwacht. Hij hief zijn hand om tegen het glas te bonzen, maar uit het donker van de lagere verdieping verscheen een gestalte, die de gebogen trap opliep. De man was gedrongen en donker, bijna als een Neanderthaler, en droeg een donker, double-breasted pak dat strak om zijn brede schouders spande. Hij bewoog zich met onmiskenbaar gezag voort op korte, gespierde benen. Hij sprak in zijn mobiele telefoon, maar beëindigde het gesprek toen hij boven aankwam. Hij wenkte Langdon.

‘Ik ben Bezu Fache,’ kondigde hij aan toen Langdon door de draaideur binnenkwam. ‘Hoofdinspecteur van de Dienst Centrale Recherche.’ Zijn stem paste bij hem: een achter uit de keel komend gerommel, als een naderend onweer.

Langdon stak zijn hand uit. ‘Robert Langdon.’

Faches enorme hand vouwde zich met een verpletterende kracht om de zijne.

‘Ik heb de foto gezien,’ zei Langdon. ‘Uw agent zei dat Jacques Saunière dat zélf had...’

‘Meneer Langdon.’ Faches gitzwarte ogen keken in de zijne. ‘Wat u op de foto ziet, is nog niet de helft van wat Saunière heeft gedaan.’

4

Hoofdinspecteur Bezu Fache had de houding van een kwade os, met zijn brede schouders naar achteren en zijn kin ingetrokken tegen zijn borst. Zijn donkere haar was met olie naar achteren gekamd, waardoor de v-vorm van zijn haarimplant duidelijk zichtbaar was. Die V deelde zijn uitpuilende voorhoofd in tweeën en ging hem voor als de steven van een slagschip. Als hij zich voortbewoog, leken zijn donkere ogen de grond te verschroeien;